

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/34/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124010417
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2124010417.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci obžalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvalé bydlisko B. D. XXXX/XX, E., t. č. vo väzbe v ÚVV Leopoldov od 27.10.2023, pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 3, odsek 4 písmeno c), odsek 6 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.), o ďalšom trvaní väzby po podaní obžaloby, o sťažnosti obžalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 21. februára 2024, sp. zn. 104T/6/2024, na neverejnom zasadnutí konanom 27. februára 2024 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť obžalovanej A. B. z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením z 21. februára 2024, sp. zn. 104T/6/2024, rozhodol takto:

I. Podľa § 238 odsek 4 Trestného poriadku sa obvinená A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom E., B. D. XXXX/XX, stíhaná pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 3, odsek 4 písmeno c), odsek 6 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j) Trestného zákona, t. č. vo väzbe v ÚVV Leopoldov od 27.10.2023, z dôvodov uvedených v § 71 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku, ponecháva vo väzbe.

II. Podľa § 80 odsek 1 písmeno c), odsek 2 Trestného poriadku súd u obvinenej A. B. nenahrádza väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.

2. Po vyhlásení uznesenia na výsluchu konanom 21. februára 2024 sa prítomný prokurátor vzdal práva na podanie sťažnosti, no A. B. (ďalej v texte len obžalovaná, nakoľko vo veci bol určený termín hlavného pojednávania) zahlásila voči nemu sťažnosť.

3. Obžalovaná zahlásenú sťažnosť odôvodnila prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Michala Kruteka písomným podaním doručeným krajskému súdu 26. februára 2024.

4. Obhajca v sťažnosti uviedol, že obžalovaná sa už od počiatku priznala k trestnej činnosti a zároveň aj aktívne napomáha k odhaľovaniu ďalšej trestnej činnosti a aj takýmto spôsobom sa snaží dostať z prostredia, ktoré ju priviedlo do tejto nešťastnej situácie a trestnej činnosti, že ukončila vzťah s partnerom, ktorý rovnako mal problémy s omamnými a psychotropnými látkami a čo je najpodstatnejšie, že nebola doposiaľ ani vo väzbe, ani vo výkone trestu ani vyšetrovaná OCTK. Zároveň bolo preukázané, že prvoradý problém, ktorý ona má je závislosť, ale tento problém sa dá vyriešiť odborníkom, prípadne ústavnou liečbou, ale určite nie väzbou. Uvedené je podobné tomu, ako keby sme osobu s nadváhou neposlali za diétológom a neupravili jej stravovanie, ale rovno ju hodili do hladomorne. Jej je pritom potrebné podať pomocnú ruku v podobe liečby, pričom ale väzba rozhodne podanie pomocnej ruky nepredstavuje, v prvom rade by sa mala podrobiť liečeniu. Ďalej poukázal obhajca na to, že ani počas väzby nie sú osoby uchránené pred prítomnosťou drog v rámci ÚVV, kedy boli do ústavu dovážané drogy, pričom na tento prípad obhajca poukazoval už skôr.

4.1. Ďalej obhajca v sťažnosti uviedol, že je fakt, že obžalovaná má pracovné návyky, nakoľko už v predchádzajúcom období pracovala. To, že pretrhla svoje väzby s ľuďmi, ktoré sú spájané s drogami, tiež vyplýva zo spisu, ako aj z výpovedí samotnej obžalovanej. Pokiaľ by súd videl v jej pobyte riziko v tom, že bude opätovne užívať drogy, resp. tieto predávať, tak ale uvedené podľa obhajcu nepredstavuje dôvod na jej zotrvanie vo väzbe. Liečenie závislosti je možné vyriešiť primeranými obmedzeniami a povinnosťami, prípadne môže nastúpiť dobrovoľne na ústavnú liečbu. Zároveň podotkol, že vyšetrovanie skutku v prípade obžalovanej je už ukončené, preto je aj ustálený okruh svedkov, v rámci konania sa nenachádzajú akékoľvek nestotožnené osoby, ani z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by obžalovaná chcela kohokoľvek zatajiť, dokonca spolupracovala aj v tom smere, že do prípravného konania sama poslala aj doplnenie osôb, ktorých prítomnosť v konaní bola podstatná.

4.2. Obhajca ďalej uviedol, že tvrdenie súdu „Nedostatok finančných prostriedkov u obvinenej, nevyhovujúce rodinné vzťahy – tieto okolnosti samé o sebe riziko ďalšieho nelegálneho zadovážovania drog a to nielen pre vlastnú potrebu a tiež nelegálnych príjmov predajom drog len podnecuje, z čoho je možné vyvodiť dôvodnú obavu z pokračovania v páchaní trestnej činnosti za účelom obstarania si nevyhnutného príjmu, resp. drog. S poukazom na uvedené nejestvuje racionálny predpoklad, že by v prípade stíhania na slobode, resp. nahradenia väzby niektorou z alternatívnych možností, upustila od protiprávnej činnosti, keďže ani elektronickými prostriedkami nie je možné zabezpečiť, aby sa obvinená nekontaktovala s osobami, či už kupujúcimi alebo predávajúcimi omamné látky.“ nepovažuje za správne.

4.3. Podľa obhajcu je väzbu obžalovanej možné nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka s uložením primeraných povinností a obmedzení. Zároveň je toho názoru, že už len doposiaľ strávený čas vo väzbe je pre obžalovanú dostatočným ponaučením, aby sa nevrátila k svojmu predchádzajúcemu životu. Ak by ale obžalovaná nedostala svoju šancu, tak by nemohla preukázať, že sa skutočne poučila už len so samotnej väzby a že ďalej chce viesť riadny život. Zároveň vo vzťahu k vyššie citovanému tvrdeniu súdu obhajca dodal, že v prípade nahradenia väzby monitorovacím zariadením je možné sledovať jej pohyb a aj to, kde sa nachádza. Je zrejmé, že ak by osobne kontaktovala osoby kupujúce alebo predávajúce omamné látky na monitorovacom zariadení by to bolo obratom zaznamenané, keďže by zmenila lokalitu. Zároveň v spojení s ostatnými obmedzeniami má obhajca za dostatočne preukázané, že neexistuje dôvod, pre ktorý by musela obžalovaná zotrvať vo väzbe.

4.4. Do pozornosti zároveň dal obhajca aj tú skutočnosť, že sama Národná kriminálna agentúra zasielala pri spolupráci stíhanej osoby hlásenie, z ktorého je zrejmé, že kladne hodnotí spoluprácu s obžalovanou. Aj uvedené hlásenie potvrdzuje len tú skutočnosť, že ona nie je recidivistom, u ktorého by bola obava z vrátenia sa k trestnej činnosti. S uvedenými skutočnosťami sa však okresný súd absolútne nevysporíadal. Na záver obhajca uviedol, že to, aby obžalovaná naďalej neužívala drogy je možné zaistiť napr. pravidelným podrobovaním sa konkrétnym testom na ich prítomnosť a v prípade obavy, aby sa nepodieľala na ich distribúcii, uvedenú je možné odstrániť použitím tzv. „monitorovacieho náramku“. Pripomenul, že obžalovaná už nemôže pokračovať v trestnej činnosti, keďže už od prvotných úkonov trestného konania rozplietla celú sieť osôb, o ktorých drogovej trestnej činnosti vedela, pričom táto štruktúra je v súčasnosti už nefunkčná. Práve jej kritický postoj k svojej trestnej činnosti a odhaľovanie jej známych osôb páchajúcich trestnú činnosť podľa názoru obhajcu značným spôsobom oslabuje potrebu jej väzobného stíhania.

4.5. S poukazom na vyššie uvedené obhajcu uzavrel, že väzobné stíhanie obžalovanej nie je v tomto prípade na mieste a je neprimerane prísny zásahom do jej práv a právom chránených záujmov, preto navrhuje, aby Krajský súd v Trnave napadnuté uznesenie zrušil v celom rozsahu a ihneď ju prepustil z väzby na slobodu. Alternatívne navrhol, aby jej krajský súd väzbu nahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka v spojení s technickými prostriedkami na monitorovanie jej pobytu a pohybu.

5. Prokurátor sa k písomne odôvodnenej sťažnosti obžalovanej ku dňu konania neverejného zasadnutia nevyjadril.

6. Spisový materiál bol krajskému súdu riadne predložený na rozhodnutie o sťažnosti obžalovaného 22. februára 2024.

7. Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 odsek 1 Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

8. Krajský súd v Trnave (ďalej len krajský súd) ako nadriadený orgán príslušný na rozhodnutie o sťažnosti najskôr skúmal procesné podmienky pre tento postup a zistil, že sťažnosť podala obžalovaná ako oprávnená osoba, podala ju v zákonom stanovenej lehote a smeruje voči rozhodnutiu, voči ktorému je prípustná. Následne postupom podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým podala obžalovaná sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom a zistil, že sťažnosť obžalovanej v konečnom dôsledku nie je dôvodná. Konanie, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo

9. Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo napadnutému uzneseniu, krajský súd z obsahu spisového materiálu zistil, že

obžalovaná bola v tejto trestnej veci vzatá do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu z 29. októbra 2023, sp. zn. 10Tp/58/2023, v spojení s uznesením krajského súdu zo 7. novembra 2023, sp. zn. 6Tpo/56/2023, z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., pričom sa jej väzba započítava od 27. októbra 2023 od 11:50 hod.,

- obžaloba v tejto veci bola podaná na okresný súd 13. februára 2024, teda viac ako dvadsať pracovných dní pred koncom základnej sedem mesačnej lehoty väzby v prípravnom konaní,

aktuálnou sťažnosťou obžalovanej napadnutým uznesením okresný súd rozhodol o jej ponechaní vo väzbe po podaní obžaloby (ktorú obhajobe predtým riadne doručil) a nenahradení jej väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, pričom tak učinil po jej výsluchu konanom na okresnom súde 21. februára 2024 za prítomnosti prokurátora, obžalovanej a jej obhajcu, ktorí boli o úkone riadne upovedomení. Okresný súd postupoval správne, keď napadnuté uznesenie v celom znení spolu s odôvodnením uviedol v zápisnici o úkone a stranám riadne doručil jeho písomné vyhotovenie a v situácii, že obžalovaná voči nemu zahlásila sťažnosť, správne predložil spisový materiál najbližší nasledujúci pracovný deň krajskému súdu na rozhodnutie o nej.

10. Pokiaľ teda ide o konanie, ktoré predchádzalo napadnutým výrokom, toto bolo vykonané v súlade s Tr. por. Nakoniec obžalovaná v tomto smere, t. j. voči konaniu, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo, žiadne výhrady v sťažnosti neuplatnila.

K prieťahom v konaní vo veci samej

11. Aj keď prieťahy vo veci samej obžalovaná výslovne nenamieta, krajský súd sám z úradnej povinnosti preskúmal, či k nim nedochádza, keďže by mohli mať priamy dopad na väzbu obžalovanej, no žiadne prieťahy v konaní vo veci samej nezistil. Vyšetrovanie stíhanej trestnej činnosti trvalo cca. 3 a pol mesiaca, súdne konanie začalo 13. februára 2024 a prvý termín hlavného pojednávania je vytýčený na 3. apríla 2024. Taký postup zodpovedá zákonnému pravidlu konať vo väzobných veciach prednostne a urýchlene.

K dôvodnosti trestného stíhania

12. Pokiaľ ide o dôvodnosť trestného stíhania vo vzťahu k osobe obžalovanej, krajský súd sa stotožnil so závermi okresného súdu, že v štádiu po podaní obžaloby pretrváva dôvodné podozrenie, že sa obžalovaná dopustila konania, ktoré sa jej v obžalobe kládie za vinu. K tejto otázke sa okresný súd v napadnutom uznesení podrobne vyjadril, keď poukázal na to, ktoré dôkazy nateraz svedčia v jej neprospech, pričom ich po obsahovej stránke aj rozviedol.

12.1. Krajský súd si túto výstižnú argumentáciu okresného súdu osvojuje bez nutnosti opakovania, v podrobnostiach na ňu poukazuje a pripomína, že v konaní o sťažnosti, ktoré je dvojinštančné, platí, že rozhodnutia súdov prvého a druhého stupňa tvoria vzájomnú jednotu, z ktorého dôvodu je nadbytočné vecne správne argumenty súdu prvého stupňa opakovať v rozhodnutí o sťažnosti.

12.2. Možno v tomto smere doplniť, že dôvodnosť podozrenia zo spáchania skutku sa skončením vyšetrovania a podaním obžaloby umocnila, pričom zo samotnej obžaloby (doručenej obžalovanej ako aj jej obhajcovi) je zrejmé, o ktoré dôkazy, nateraz svedčiace v neprospech obžalovaného, prokurátor podanú obžalobu opiera. Ani krajský súd nezistil dôvody, ktoré by viedli k spochybneniu kvality a rozsahu vykonaných procesných úkonov, ktoré prehlbujú podozrenie zo spáchania trestnej činnosti opísanej v obžalobe.

12.3. V súvislosti s otázkou dôvodného podozrenia možno pripomenúť, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o jeho vine či nevine, ale posudzujú len to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, v ktorom sa vidí trestný čin. Existencia takéhoto dôvodného podozrenia pritom predpokladá, že sú dané skutočnosti alebo informácie, ktorými by bolo možné presvedčiť nezávislého a objektívneho pozorovateľa o tom, že sa dotyčná osoba mohla dopustiť trestného činu. Tieto skutočnosti, na ktorých sa podozrenie zakladá, však nemôžu byť na rovnakej úrovni ako skutočnosti potrebné k odôvodneniu odsúdenia, lebo v konaní o väzbe súdy nehodnotia dôkazy s konečnou platnosťou. Takéto hodnotenie je vyhradené až rozhodovaniu

vo veci samej, ktoré v prípade postavenia obžalovaného pred súd nasleduje potom, čo bolo v súlade so zásadami bezprostrednosti a ústnosti vykonané celé dokazovanie.

12.4. Inak vyjadrené, pri rozhodovaní o väzbe nie je úlohou súdov vyhodnotiť súčasnú dôkaznú situáciu, ani vyrovnáť sa s obhajobou. K rovnakým záverom došiel v rámci svojej rozhodovacej činnosti aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý opakovane konštatoval, že hĺbkové, konečné hodnotenie dôkazov a posúdenie zákonnosti dôkazného procesu je vyhradené rozhodovaniu vo veci samej a nasleduje zásadne po ukončení dokazovania (obdobne pozri III. ÚS 569/2017, III. ÚS 183/2018, I. ÚS 221/2019). Všeobecnému súdu rozhodujúcemu o väzbe úloha celkového hodnotenia dôkazov a s tým súvisiaceho dôkazného procesu zásadne neprislúcha, len výnimočne by mohol na tomto základe konštatovať nespĺnenie príslušnej materiálnej podmienky väzby, a to iba v prípade absolútneho nedostatku dôkazov proti väzobne stíhanej osobe (uznesenie Ústavného súdu SR zo 7. decembra 2021, sp. zn. I. ÚS 475/2021).

12.5. K právnej kvalifikácii skutku sa okresný súd nevyjadril. Možno teda doplniť, že skutok kladený obžalovanej za vinu v obžalobe sa javí byť nateraz prokuratúrou správne právne posúdený ako obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 3, ods. 4 písm. c), ods. 6 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák. Treba však uviesť, že k právnej kvalifikácii sa krajský súd v rámci rozhodovania o väzbe vyjadruje len nepriamo v tom smere, či nie je skutok po právnej stránke tzv. nadkvalifikovaný, event. či nie zjavne nesprávne právne posúdený, pretože to by mohlo mať dopad na väzbu ako takú. Inak vyjadrené, krajský súd nie je oprávnený riešiť túto otázku v rámci väzobného rozhodovania s konečnou platnosťou, to je primárnou úlohou okresného súdu v rámci postupu vo veci samej.

12.6. Nakoniec obžalovaná v podanej sťažnosti voči dôvodnosti podozrenia a ani voči právnej kvalifikácii skutku neuplatnila žiadne námietky, ktoré by si vyžadovali zo strany krajského súdu špecifické odpovede. K dôvodom tzv. preventívnej väzby

13. Pokiaľ ide o dôvody tzv. preventívnej väzby u obžalovaného podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., teda existenciu konkrétnych skutočností vzbudzujúcich dôvodnú obavu, že by obžalovaná mohla pokračovať v trestnej činnosti, táto je obava je aj podľa názoru krajského súdu naďalej daná a je reálna, pričom vyplýva z kombinácie jej osobných pomerov a okolností prípadu, resp. charakteru stíhanej trestnej činnosti.

13.1. Pokiaľ ide o osobu obžalovanej, ako sama uviedla, pred vzatím do väzby žila s druhom a svojimi dvoma deťmi (10 rokov a 2 roky) v E. v byte svojej matky, výdavky na život a nájomné boli pre ňu finančne náročné, nakoľko je nemajetná a jediný legálny príjem mala z dávok vyplácaných jej a deťom od štátu, no finančne jej to nevychádzalo, čo mal byť podľa nej aj dôvod, pre ktorý sa rozhodla „privyrobit“ si distribúciou metamfetamínu osobám vo svojom okolí. Ako sama uviedla, jej druh bol už v minulosti vo výkone trestu, nepracoval, nepomáhal jej a užíval drogy, hádali sa často kvôli tomu, lebo všetko bolo na nej. Obžalovaná tiež sama priznala konzum metamfetamínu na pravidelnej báze dva až tri krát týždenne po dlhšiu dobu, ale nemyslí si, že je od neho závislá. Podľa záverov znaleckého posudku ale od metamfetamínu naopak závislá je a znalec MUDr. Karbula jej navrhuje uložiť ochranné protitoxikomanické liečenie dokonca v ústavnej forme.

13.2. Pokiaľ ide o okolnosti prípadu, obžalovaná je dôvodne podozrivá zo závažnej drogovej trestnej činnosti, ktorej sa mala dopúšťať po dobu niekoľkých mesiacov, v celku plánovane a koordinovane, s dobrou znalosťou dodávateľsko-odberateľských vzťahov, ergo v stíhanej trestnej činnosti podľa doterajších zistení mala byť dobre ukotvená a mala ju páchať s cieľom privyrábať si ňou, o čom sama vypovedá. Subjektívne tvrdenia obžalovanej o pretrhnutí týchto „obchodných“ vzťahov krajský súd naďalej nezdieľa.

13.3. Ak vyššie uvedené okolnosti vyhodnocuje objektívny pozorovateľ jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach, tak nutne musí dospieť k jedinému záveru a síce, že dôvodná obava z pokračovania v trestnej činnosti v prípade jej prepustenia na slobodu je naďalej reálne daná.

13.4. Správne v tejto súvislosti okresný súd poukázal na rozhodovaciu prax súdov, v zmysle ktorej dôvodné podozrenie z rozsiahlej drogovej trestnej činnosti, ktorá mala byť páchaná na viacerých osobách a ktorej sa mal páchať dopúšťať až do svojho reálneho zadržania, môže predstavovať konkrétne skutočnosti, z ktorých vyplýva dôvodná obava v zmysle ust. § 71 ods.

1 písm. c) Tr. por., t. j., že bude pokračovať v trestnej činnosti (obdobne napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14. apríla 2018, sp. zn. 4Tost 8/2018).

13.5. Ako už krajský súd uviedol vo svojom predchádzajúcom uznesení (sp. zn. 6Tpo/71/2023 z 28.12.2023) iný náhľad na jej väzbu neodôvodňuje ani ňou v sťažnosti prízvukovaná skutočnosť, že sa pôjde liečiť, že má pracovné návyky, keďže v minulosti bola riadne zamestnaná v F. A. G. a že sa tam hodlá znova zamestnať. A rovnako neobstojí ani jej poukaz na to, že dosiaľ nebola súdne trestaná,

ani na jej kajúcný postoj k stíhanej trestnej činnosti a na spoluprácu s orgánmi činnými v trestnom konaní pri odhaľovaní inej trestnej činnosti. Tieto skutočnosti totiž nijako neoslabujú dôvodnú obavu, že by mohla v prípade prepustenia na slobodu ďalej pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Sčasti ide o len o subjektívne tvrdenia, akési predsavzatia osoby obvinenej zo spáchania obzvlášť závažného zločinu s dolnou hranicou trestnej sadzby 10 rokov, bez nejakej právnej relevancie, avšak pokiaľ ide o ňou akcentované priznávanie sa a spoluprácu s OČTK, tieto môžu mať svoju relevanciu, nie však pri rozhodovaní o väzbe, ale pri rozhodovaní o treste, ak bude obvinená zo stíhanej trestnej činnosti uznaná vinnou. Nateraz ale platí, že pokiaľ popieranie páchania trestnej činnosti, či odmietnutie vypovedať nie je a nemôže byť dôvodom na vzatie a držanie obvinenej osoby vo väzbe, tak ani opačne, priznávanie sa k trestnej činnosti, či vôľa a ochota spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní, nemôžu byť samé osebe dôvodom na prepustenie obvinenej osoby z väzby na slobodu.

13.6. Uvedené tak krajský súd uzatvára s tým, že aktuálne nemožno rozumne predpokladať, že by len samotné prebiehajúce trestné konanie bolo spôsobilé u obžalovanej eliminovať obavu z pokračovania v trestnej činnosti. Správne v tejto súvislosti okresný súd poznamenal, že väzba je zaisťovací inštitút, ktorý nemá prevýchovný charakter, akokoľvek to obžalovaná vníma inak.

13.7. Krajský súd k tzv. preventívnej väzbe na záver dodáva, že jej zmyslom je zaistiť osobu obvineného, u ktorej existuje dôvodná obava vyplývajúca z konkrétnych skutočností, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil. Uvedený väzobný dôvod sa v určitej miere odlišuje od zvyšných dvoch väzobných dôvodov a je založený na predpoklade, že účelom trestného stíhania je i predchádzanie trestnej činnosti. Pri rozhodovaní o väzbe sa nevyžaduje úplná istota, že obvinený bude konať podľa § 71 Tr. por., ak nebude vzatý do väzby. Na rozhodnutie o väzbe preto postačuje, že táto hrozba s prihliadnutím na konkrétne skutočnosti je reálna (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. marca 2012, sp. zn. 5Tost 7/2012). Akceptácia opačného názoru by zbavovala väzbu jej preventívneho a zabezpečovacieho charakteru (pozri rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 348/2016, I. ÚS 162/2016).

K nenahradeniu väzby obžalovanej

14. Pokiaľ ide o možnosť alternovať väzbu obžalovanej dohľadom probačného a mediačného úradníka, túto možnosť okresný súd riadne preskúmal a dospel k správne mu záveru o nemožnosti takejto alternácie väzby obžalovanej, čo aj riadne odôvodnil. Správne poukázal nielen na osobu obžalovanej a okolnosti prípadu, ale najmä na to, že nahradenie väzby v prípade trestného stíhania vedeného pre obzvlášť závažný zločin je možné len vtedy, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu v zmysle ust. § 80 ods. 2 Tr. por., ktoré okresný súd skúmal a nezistil ich ani sám a ani v tom, čo tvrdila obžalovaná. Krajský súd si argumentáciu okresného súdu v celom rozsahu osvojuje ako vecne správnu a v podrobnostiach na ňu poukazuje bez potreby ju na tomto mieste detailne opakovať.

14.1. Možno tak, ako v predchádzajúcom rozhodnutí o jej väzbe, zopakovať, že je právom obžalovanej nesúhlasiť s argumentáciou okresného súdu ohľadom otázky, prečo jej väzbu nie je možné nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka, to ale nič nemení na tom, že je to argumentácia priliehavá a vecne správna, ergo zákonná. Už v ostatnom rozhodnutí o väzbe krajský súd prízvukoval, že právo na spravodlivý proces neznamená právo na to, aby bola obžalovaná pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi a tiež, že okresný súd neporuší žiadne jej práva, ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, jej spôsobom hodnotenia vykonaných dôkazov alebo jej nazeraním na iné relevantné skutočnosti, napr. v súvislosti s rozhodovaním o jej väzbe.

15. Na druhej strane ako dôvodnú vyhodnotil krajský súd sťažnostnú námietku obžalovanej týkajúcu sa absencie relevantných argumentov vo vzťahu k nemožnosti nahradiť jej väzbu aj s využitím monitoringu s elektronickým náramkom.

15.1. Vo všeobecnosti platí, že ak pre neexistenciu výnimočných okolností prípadu neprichádza vôbec do úvahy nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Tr. por., je zbytočné podrobne vysvetľovať, prečo okresný súd predsa len nevážil v rámci dohľadu možnosť monitorovania osoby s využitím elektronického monitorovacieho prostriedku. Avšak v prípade, že sa obžalovaná výslovne tohto postupu v rámci rozhodovania o väzbe domáha a považuje ho z jej pohľadu za kľúčový aspekt, ako je tomu aj v tejto veci, tak je povinnosťou okresného súdu dať jej priliehavú (presvedčivú) a vyčerpávajúcu odpoveď, prečo tento postup u nej možný nie je. V opačnom prípade by to mohlo mať až ústavnoprávne konzekvencie.

15.2. Už vyššie v texte bolo uvedené, že v dvojštánčnom konaní, akým je aj konanie o sťažnosti, platí, že rozhodnutia súdov prvého a druhého stupňa tvoria vzájomnú jednotu, z ktorého dôvodu je na strane jednej nadbytočné vecne správne argumenty súdu prvého stupňa opakovať v rozhodnutí

o sťažnosti, no táto jednota na strane druhej umožňuje aj to, aby sťažnostný súd chýbajúcu časť argumentácie sám doplnil, ak to považuje za potrebné.

15.3. S poukazom na vyššie uvedené krajský súd k monitorovaciemu náramku ako prvé uvádza, že on sám o sebe nepredstavuje samostatný inštitút, ktorým by bolo možné väzbu obžalovanej v zmysle Tr. por. nahradiť, ale ide len o technický prostriedok v zmysle zákona NR SR č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý slúži na kontrolu primeraných obmedzení alebo povinností, ktoré môže (nemusí) súd v zmysle ust. § 82 ods. 1 Tr. por. uložiť na posilnenie účelu, ktorý by sa inak dosiahol väzbou, ak obžalovanej podľa § 80 alebo § 81 Tr. por. väzbu nahradza a prepúšťa ju na slobodu.

15.4. Inak vyjadrené, využitie elektronického monitoringu prichádza do úvahy iba vtedy, ak súd obžalovanej väzbu reálne nahradí a prepustí ju na slobodu, a to či už podľa ust. § 80 (teda, ak prijme záruku dôveryhodnej osoby, prijme písomný sľub a/alebo nariadi dohľad probačného a mediačného úradníka) alebo podľa ust. § 81 Tr. por. (prijme peňažnú záruku) a na posilnenie účelu, ktorý by sa inak dosiahol väzbou, jej súčasne uloží primerané povinnosti a obmedzenia v zmysle ust. § 82 ods. 1 Tr. por., pričom úlohou monitoringu je práve kontrola ich plnenia, či dodržiavania, resp. v širšom zmysle kontrola výkonu tohto súdneho rozhodnutia.

15.5. Odhliadnuc od toho, že na nahradenie väzby pri obzvlášť závažnom zločine musia existovať výnimočné okolnosti prípadu v zmysle ust. § 80 ods. 2 Tr. por., ktorých danosť v tejto veci ani krajský súd nezistil, tak je nutné zdôrazniť, že ak ide o osobu navyše stíhanú pre obzvlášť závažný zločin drogového charakteru, ktorý mal spočívať v distribúcii metamfetamínu iným, navyše osobou závislou od metamfetamínu, ako je tomu v tejto veci, tak u takejto osoby by podľa názoru krajského súdu ani monitorovací náramok nevedel posilniť účel dohľadu probačného úradníka do takej miery, ktorá by u obžalovanej prevážila nad obavou z toho, že bude v stíhanej trestnej činnosti drogového charakteru pokračovať. Monitorovacím náramkom sa totiž dá kontrolovať len aktuálny pohyb, resp. poloha kontrolovanej osoby, nie však to, čo v danom mieste a čase táto osoba reálne robí, resp. s kým sa stýka a za akým účelom.

15.6. Otázku nemožnosti nahradenia väzby obžalovanej tak krajský súd uzatvára s tým, že požiadavka verejného záujmu na zabránení v prípadnom konaní predpokladanom v ust. § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. zo strany obžalovanej v tejto fáze trestného stíhania naďalej prevažuje nad rešpektovaním jej osobnej slobody a možno ju stále považovať za súladnú so zásadami primeranosti, zdržanlivosti a proporcionality a tiež súladnú s Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, tu najmä s ohľadom na charakter a závažnosť stíhanej trestnej činnosti, okolnosti prípadu a osobu obžalovanej tak, ako boli popísané v odôvodnení napadnutého uznesenia, resp. vyššie v texte tohto odôvodnenia.

K žiadosti obžalovanej o prepustenie z väzby na slobodu

16. Hoci to obžalovaná v sťažnosti výslovne nenamietala, je potrebné okresnému súdu dôrazne vytknúť, že sa v odôvodnení uznesenia vôbec nevyjadril k žiadosti obžalovanej o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú obžalovaná podala ešte v prípravnom konaní, konkrétne 6. februára 2024 prostredníctvom svojho obhajcu a ktorej prokurátor nevyhovel a predložil ju 13. februára 2024 spolu s obžalobou a svojim negatívnym stanoviskom k žiadosti okresnému súdu na rozhodnutie.

16.1. Chýbajúcu argumentáciu preto krajský súd opäť sám doplní poukazujúc pritom na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Trnave zo 4. augusta 2021, sp. zn. 5Tos/95/2021 (dostupné na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR), v ktorom sa krajský súd tejto problematike detailne venoval a okrem iného uviedol nasledovné:

„Ust. § 238 ods. 4 Tr. por. ukladá súdu prvého stupňa rozhodnúť o väzbe obvineného po podaní obžaloby. Súd týmto postupom vykonáva ex offio prieskum toho, či dôvody väzby trvajú alebo sa zmenili, pričom dôvodom na vykonanie takéhoto prieskumu je podanie obžaloby na obvineného, ktorý sa v čase podania obžaloby nachádza v tejto veci vo väzbe. Iným dôvodom na prieskum potreby ďalšieho trvania väzby je podanie žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 Tr. por. Mechanizmus, akým dôjde k tomu, že súd skúma dôvodnosť pokračovania väzby obvineného je teda rozdielny, no otázka, ktorá sa v tomto procese rieši, je rovnaká a jeho výsledkom je buď rozhodnutie, že obvinený sa prepúšťa z väzby na slobodu, resp. opačné rozhodnutie, že jeho žiadosť sa zamietá. Obsahovo rovnocenným výrokom k zamietnutiu žiadosti o prepustenie z väzby je výrok o tom, že obvinený sa (z konkrétnych dôvodov) vo väzbe ponecháva, resp. že tieto dôvody jeho väzby trvajú. Pokiaľ nastane situácia, že na základe žiadosti obvineného, ktorý je vo väzbe a konania prokurátora, ktorý podá na tohto obvineného obžalobu, sa stretnú dve povinnosti súdu, teda jednak rozhodnúť o žiadosti o prepustenie z väzby, ako aj rozhodnúť o väzbe obvineného po podaní obžaloby, je namieste rozhodnúť o nich spoločne a to jedným výrokom – výrokom podľa § 238 ods. 4 Tr. por. Nie je pritom

rozhodujúce, či žiadosť o prepustenie z väzby bola podaná pred podaním obžaloby alebo po jej podaní. Rozhodujúce je, že o tejto žiadosti nebolo doposiaľ rozhodnuté. Je to preto, že v oboch prípadoch sa rozhoduje o tej istej otázke, pričom odpoveď musí byť rovnaká. Nemôže dôjsť k situácii, kedy by súd jedným výrokom rozhodol, že obvinený sa ponecháva vo väzbe a zároveň by druhým výrokom vyhovel žiadosti obvineného a prepustil ho z väzby na slobodu. Požiadavke zákonného rozhodnutia potom zodpovedá také odôvodnenie uznesenia, v ktorom sa súd primeraným spôsobom vysporiada so všetkými relevantnými argumentami, ktoré obvinený predniesol aj vo svojej žiadosti o prepustenie z väzby. Inými slovami, rozhodnutie o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby bude v takomto prípade pokryté výrokom podľa § 238 ods. 4 Tr. por., pričom v odôvodnení uznesenia uvedie súd i to, ako sa vysporiadal so všetkou s argumentáciou obvineného, teda tou, ktorú uplatnil vo svojej žiadosti o prepustenie, ako aj tou, ktorú prípadne uviedol v súvislosti s rozhodovaním o väzbe po podaní obžaloby.“

16.2. Ako je vyššie uvedené, v tejto veci výrok napadnutého uznesenia o ponechaní obžalovanej vo väzbe podľa § 238 ods. 4 Tr. por. pokrýva súčasne aj rozhodnutie o jej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu podanej podľa § 79 ods. 3 Tr. por., teda formálne výrok zodpovedá stavu vecí a zákonu.

16.3. Bolo však povinnosťou okresného súdu vyrovnať sa v odôvodnení napadnutého uznesenia nielen s otázkou stretu tejto jej žiadosti s obligatónym rozhodovaním o väzbe po podaní obžaloby, ale aj s argumentami obžalovanej predostretými v predmetnej žiadosti, čo okresný súd úplne opomenul.

16.4. Pokiaľ teda ide o otázku stretu rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby a o ponechaní vo väzbe po podaní obžaloby, táto je detailne a vyčerpávajúco zodpovedaná vyššie v texte v bode 16.1.

16.5. A pokiaľ ide o argumentáciu obžalovanej zo žiadosti, možno skonštatovať, že táto je v podstatných bodoch totožná s argumentáciou, ktorú obhajoba použila pred okresným súdom pri výsluchu 21. februára 2024, na ktorú už okresný súd odpovede poskytol, eventuálne ich krajský súd v tomto rozhodnutí doplnil.

16.6. Len pre úplnosť krajský súd dodáva, že negatívne stanovisko prokurátora k žiadosti obžalovanej o prepustenie z väzby bolo doručené obžalovanej a jej obhajcovi ešte pred výsluchom spolu s upovedomením o podaní obžaloby, ktoré doručovanie realizovala okresná prokuratúra.

Záverečné zhrnutie

17. Na základe úvah prezentovaných vyššie v texte dospel krajský súd k záveru, že napadnuté uznesenie okresného súdu je vecne správne a zákonné, preto na neverejnom zasadnutí postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obžalovanej ako nedôvodnú zamietol. O sťažnosti pritom krajský súd rozhodol do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou lehotou väzby v prípravnom konaní tak, ako to predpokladá ust. § 238 ods. 4 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.